

**Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія харчових технологій та готельно-ресторанної справи

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи дизайну

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки

здобувачів ступеня

фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

курсу

другого

курс навчання здобувачів освіти, на якому викладається дисципліна

статус дисципліни

вибіркова

обов'язкова/вибіркова

Харків, 2023 рік

Розробник:

Гуторов Олександр Сергійович, викладач
циклової комісії харчових технологій та
готельно-ресторанної справи, спеціаліст вищої
категорії

Програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії харчових технологій та готельно-ресторанної справи, протокол від 01.09.2023 р. № 1 (зі змінами та доповненнями, внесеними протоколом від 12.10.2023 р. № 3).

Голова циклової комісії

Костянтин СЕДИХ

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 01.09.2023 р. № 1 (зі змінами та доповненнями, внесеними протоколом від 26.10.2023 р. № 3).

Голова методичної комісії

Олена ЗОЛОТУХІНА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом навчальної дисципліни «Основи дизайну» є історія і теорія дизайну, основні елементи дизайну, принципи композиції, комунікації через дизайн, основні елементи графічного дизайну.

Метою навчальної дисципліни є формування цілісного уявлення про дизайн як основу кожного візуального середовища, ознайомлення із особливостями професійної діяльності в цій галузі та осмислення естетичного відношення людини до світу.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Сформувати розуміння системних понять дизайну.
2. Розглянути основні віхи розвитку дизайну, орієнтацію у стилістиці.
3. Сформувати розуміння візуальної мови, прочитання об'єктів дизайну.
4. Ознайомити з сучасними інформаційними технологіями у дизайні.
5. Розкрити особливості професійної діяльності дизайнера.

У результаті вивчення дисципліни здобувач освіти має

знати:

- етапи розвитку і становлення дизайну;
- сучасні тенденції, напрями та стилі дизайну;
- закономірності побудови форм у дизайні;
- основні композиційні принципи роботи із зображеннями в дизайні;
- властивості кольорів та способи їх комбінування в дизайні;

вміти:

- знаходити взаємозв'язки та співвідношення елементів дизайну;
- вільно оперувати візуальною мовою дизайну;
- аналізувати і критично оцінювати продукти дизайну;
- використовувати сучасні інформаційні технології у дизайні;
- демонструвати естетичний смак у сприйнятті творів дизайну.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність дизайну

Загальні відомості про дизайн. Предмет дизайну. Історія становлення дизайну. Термінологія дизайну. Сучасні тенденції розвитку дизайну. Види дизайнерської діяльності. Основні категорії дизайну. Функції дизайну. Дизайн як професія.

Тема 2. Композиція

Поняття композиції. Сутність композиції. Типи композиції. Засоби гармонізації композиції. Принципи гештальту композиції. Композиційні принципи роботи із зображеннями: лінія, фігура, форма, текстура, баланс.

Тема 3. Кольорознавство

Основи кольорознавства. Історія теорії кольору. Ключові поняття кольорознавства. Колірна модель RGB. Колірна модель CMYK. Колірна система PANTONE. Колірні контрасти. Колірне коло. Колірне конструювання.

Тема 4. Типографія

Основи типографії. Історія письма. Сутність типографії. Будова символів у шрифті. Класифікація шрифтів. Параметри шрифтів. Відповідність шрифтів. Контекст в шрифтах. Підбір шрифтів.

Тема 5. Стилїстика та дизайн-процес

Основи стилїстики та дизайн-процесу. Класичні стилї дизайну. Сучасні стилї дизайну. Етнічні стилї дизайну. Мода, тенденції в дизайні. Дизайн-дослідження. Інструменти дизайн-дослідження. Дизайн-процес. Креативні компанії. Креативні фахівці. Інтернет-ресурси дизайну. Сучасні інформаційні технології дизайну.

Навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту доступне на Порталі навчальних ресурсів Харківського торговельно-економічного фахового коледжу ДТЕУ.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни	Обсяг у годинах										
	денна форма						заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
Лк		Сз	Пз	Лз	СРС	Лк		Сз	Пз	Лз	СРС
Тема 1. Сутність дизайну	16	4	–	4	–	8	–	–	–	–	–
Тема 2. Композиція	18	6	–	6	–	6	–	–	–	–	–
Тема 3. Кольорознавство	18	6	–	6	–	6	–	–	–	–	–
Тема 4. Типографія	18	6	–	6	–	6	–	–	–	–	–
Тема 5. Стилїстика та дизайн-процес	20	6	–	6	–	8	–	–	–	–	–
Усього годин / кредитів ECTS	90 / 3	28	–	28	–	34	–	–	–	–	–

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Сутність дизайну

Питання 1. Де працює дизайн і що є проектним мисленням.

Питання 2. Що створюють дизайнери.

Тема 2. Композиція

Питання 1. Художні прийоми у роботі з формою.

Питання 2. Закони та принципи композиції.

Питання 3. Елементи організації площинної композиції.

Тема 3. Кольорознавство

Питання 1. Гармонія кольору. Монохромні гармонії.

Питання 2. Полярні гармонії. Тріади.

Тема 4. Типографія

Питання 1. Історія типографії.

Питання 2. Особливості поєднання шрифтів.

Тема 5. Стилїстика та дизайн-процес

Питання 1. Передпроектний аналіз: контекст та бюджет проекту.

Питання 2. Подання та захист проекту в дизайні.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти регламентується Положенням про самостійну роботу здобувачів освіти у ВСП «Харківській торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовуються такі форми оцінювання та схема розподілу балів:

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
1	Поточний контроль	100
1.1	<i>Тема 1. Сутність дизайну</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	4
	Виконання практичних завдань	6
	Тестування	6
1.2	<i>Тема 2. Композиція</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	4
	Виконання практичних завдань	6
	Тестування	6
1.3	<i>Тема 3. Кольорознавство</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	4
	Виконання практичних завдань	6
	Тестування	6
1.4	<i>Тема 4. Типографія</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	4
	Виконання практичних завдань	6
	Тестування	6
1.5	<i>Тема 5. Стилїстика та дизайн-процес</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	4
	Виконання практичних завдань	6
	Тестування	6
1.6	Здобутки у неформальній освіті	10
1.7	Робота з викладачем	10
2	Оцінка з дисципліни	100

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Залікова оцінка визначається сумою накопичених у результаті поточного контролю балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Тема 1. Сутність дизайну

Основні джерела інформації

1. Незвещук-Когут Т. С. Дизайн : навчальний посібник. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. 340 с.
2. Чемерис Г. Ю. UX/UI дизайн : навчальний посібник. Запоріжжя : ЗНУ, 2021. 290 с.
3. Іттен Й. Елементи образотворчого мистецтва : навчальне видання щоденника. Київ : ArtHuss, 2023. 168 с.

Додаткові джерела інформації

4. Адамс Ш. Як дизайн спонукає нас думати. Київ : ArtHuss, 2022. 256 с.
5. Норман Д. А. Емоційний дизайн : Чому ми любимо (або ненавидимо) речі довкола нас. Київ : ArtHuss, 2019. 304 с.
6. Норман Д. А. Опанувати складність. Київ : ArtHuss, 2019. 288 с.

Тема 2. Композиція

Основні джерела інформації

1. Іттен Й. Наука дизайну та форми: Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
2. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2018. 304 с.

Додаткові джерела інформації

3. Крупник Б. Світло та композиція. Від засобів виразності фотографії до технічних налаштувань. Київ : ArtHuss, 2023. 176 с.
4. Креативна практика : онлайн-платформа для освіти та кар'єри в креативних індустріях. URL: <https://cases.media/creativepractice?noredirect=1>.
5. Синєпупова Н. Композиція: Тотальний контроль. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.

Тема 3. Кольорознавство

Основні джерела інформації

1. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
2. Беті П. Анатомія кольору. Київ : ArtHuss, 2023. 352 с.

Додаткові джерела інформації

3. Отт Д. 1000 ідей поєднання кольорів: Барвистий путівник по взаємодії відтінків. Київ : ArtHuss, 2022. 288 с.

4. Креативна практика : онлайн-платформа для освіти та кар'єри в креативних індустріях. URL: <https://cases.media/creativepractice?noredirect=1>.

5. Сєдак О. І., Запорожченко О. Ю. Образотворче мистецтво та колір в інтер'єрі : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2021. 183 с.

Тема 4. Типографія

Основні джерела інформації

1. Вайт А. В. Основи графічного дизайну. Третє видання. Київ : ArtHuss, 2023. 240 с.

2. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ : ArtHuss, 2023. 206 с.

Додаткові джерела інформації

3. Емброуз Г., Оно-Білсон Н. Основи. Графічний дизайн 01: Підхід і мова. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.

4. Емброуз Г., Леонард Н. Основи. Графічний дизайн 02: Дизайнерське дослідження. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.

5. Емброуз Г., Леонард Н. Основи. Графічний дизайн 03: Генерування ідей. Київ : ArtHuss, 2019. 192 с.

6. Лаптон Е., Філліпс Д. К. Основи. Графічний дизайн 04: Нові основи. Київ : ArtHuss, 2020. 262 с.

Тема 5. Стилїстика та дизайн-процес

Основні джерела інформації

1. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі: від вікторіанців до хіпстерів. Київ : ArtHuss, 2019. 296 с.

2. Патер Р. Полїтика дизайну. Київ : ArtHuss, 2021. 192 с.

Додаткові джерела інформації

3. Папанек В. Дизайн для реального світу. Екологія людства та соціальні зміни. Київ : ArtHuss, 2020. 480 с.

4. Джонсон М. А тепер спробуйте щось дивніше. Як вижити в креативному бізнесі і лишатися невичерпним джерелом ідей. Київ : ArtHuss, 2020. 256 с.

5. Креативна практика : онлайн-платформа для освіти та кар'єри в креативних індустріях. URL: <https://cases.media/creativepractice?noredirect=1>.